

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

06 серпня 2025 року

м. Борзна

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Харківлісозахист» Вороб'єм Є. В., головним лісничим ДП «Борзнарайагролісгосп» Гордієнком В. М., разом з лісовою охороною проведено обстеження насаджень ДП «Борзнарайагролісгосп» Чернігівської області з метою визначення та оцінки їх санітарного стану.

Загальна площа обстеження – **132,8 га**.

В результаті обстеження встановлено наступне:

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2016 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
140	2	18,5	10СЗ+ДЗ	61	0.80	1А	26	28	460
144	7	9,2	10СЗ+АКБ	57	0.80	1А	24	28	405
137	4	1,7	10СЗ+БП	54	0.80	1А	22	24	375
137	2	21,2	10СЗК+БП	53	0.90	1А	24	26	480

В результаті проведення лісопатологічного обстеження даних насаджень виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий та середній, характер всихання поодинокий та груповий. Стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, звичайного трутовика, несправжнього дубового трутовика та ознаками ураження кореневою губкою, раком сірянкою та бактеріальним раком водяною. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2016 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
141	3	3,6	8БП2СЗ	54	0.70	1А	23	28	230

Фактично насадження складом 9СЗ1БП. В ході проведення лісопатологічного обстеження даного насадження виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання поодинокий та груповий. Стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, березового трутовика, березової губки та ознаками ураження кореневою губкою, раком сірянкою та бактеріальним раком водяною. В насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2016 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
104	1	5,2	10СЗ	77	0.60	1	25	36	320
81	11	3,4	10СЗ	55	0.80	1А	24	26	410
78	39	10,5	10СЗК+АКБ	57	0.70	1А	24	26	355
80	1	17,2	10СЗ	67	0.70	1	24	26	365
80	9	24,0	10СЗ	57	0.80	1А	23	24	390
79	7	11,7	8СЗК2БП	52	0.80	1А	22	24	335
68	20	2,2	10СЗ	73	0.70	1	24	26	360
80	8	4,4	8СЗ2БП	57	0.70	1А	24	26	330

При проведенні лісопатологічного обстеження даних насаджень встановлено, що деревостани пошкоджені аваріями та стихійними лихами (вітровал та вітролом). Ступінь пошкодження насаджень слабкий та середній, характер пошкодження поодинокий та груповий. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами та вивалені з коренем, відмічено наявність дерев з підірваною кореневою системою, механічними пошкодженнями стовбурів та кореневих лап на 2/3 периметра і більше, дерева зі зламаним гіллям та верхівками. Також присутні окремі дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі та дугоподібно зігнутими стовбурами. На зламаних та повалених, а також відмираючих деревах відмічено ознаки заселення стовбуровими шкідниками (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди, вусачі та златки).

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено пошкодження аваріями та стихійними явищами, осередки інфекційних хвороб та стовбурових шкідників, наявність яких значно ослаблює деревостани та негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, збільшує можливість подальшого розповсюдження хвороб та шкідників. Зважаючи на пошкодження аваріями та стихійними явищами, біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вищеперелічених насадженнях, інфекційних хвороб та стовбурових шкідників рекомендовано керуватись п. 12 - 26 «Санітарних правил в лісах України» провести у 2025 році заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркові санітарні рубки (на загальній площі **132,8 га**), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, дерев зі зламаними стовбурами та вивалені з коренем, дерев з підірваною кореневою системою, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибів. Адже ліквідація наслідків аварій та стихійних явищ, попередження та недопущення подальшого розповсюдження інфекційних хвороб, розмноження стовбурових шкідників можлива тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 - х примірниках:

1 – ДСЛП «Харківлісозахист»;

2 – ДП «Борзнарайагролісгосп»;

3 – Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства.

Підписи:

 С. В. Воробей
 В. М. Гордієнко